

SMĚRNICE

CAA-SL-033-n-14

postupy pro udělení/změnu schválení pro
procedures for granting/change of prior approval for

**PROVOZ VE VZDUŠNÉM PROSTORU SE SNÍŽENÝMI MINIMY
VERTIKÁLNÍHO ROZSTUPU (RVSM)**
(v souladu s nařízením (EU) č. 965/2012, Částí SPA, Hlava D)

**OPERATIONS IN AIRSPACE WITH REDUCED VERTICAL SEPARATION MINIMA
(RVSM)**
(according to PART- SPA, Subpart D)

Změna číslo:	Vydáno:		Zpracoval:
	Pod č.j.:	Dne:	
0	311-14/OLD	01. 05. 2014	Ing. Ivan Šubín
3	111-17/OLD	28. 02. 2017	Ing. Čejda/Komenda
4	3922-20-301	14. 08. 2020	Ing. Anna Polánecká, Ph.D MBA
5	2609-25-301	01. 05. 2025	Ing. Ondřej Fiala

Schválil:

Ing. Jan Šikýř
ředitel SL

Seznam změn

Změna číslo: n=	Datum účinnosti	Změnil	
		Datum	Příjmení/podpis
0	01. 05. 2014		
1	31. 05. 2016	31.05.2016	Čejda
2	01. 11. 2016	18.10.2016	Čejda
3	01. 03. 2017	28.02.2017	Čejda
4	01. 09. 2020	05. 08. 2020	Polánecká
5	01. 05. 2025	28. 04. 2025	Fiala

Seznam platných stran

Strana číslo	Změna číslo	Strana číslo	Změna číslo
1	5	9	5
2	5	10	5
3	5	PŘÍLOHA 1	5
4	5		
5	5		
6	5		
7	5		
8	5		

OBSAH

AKTUÁLNOST SMĚRNICE CAA-SL-033-n-14.....	3
POUŽITELNOST SMĚRNICE CAA-SL-033-n-14	3
(a) Všeobecná ustanovení	4
(b) Podání žádosti o udělení schválení / změnu pro provoz ve vzdušném prostoru RVSM	4
(c) Postupy pro inspektory OPL	8
(d) Závěrečná ustanovení	9

PŘÍLOHA 1 Žádost o udělení/změnu specifického schválení

AKTUÁLNOST SMĚRNICE CAA-SL-033-n-14

Za kontrolu aktuálnosti směrnice a jejích příloh odpovídá ředitel odboru OPL ÚCL. Ověřování aktuálnosti je prováděno minimálně 1x za dva roky.

POUŽITELNOST SMĚRNICE CAA-SL-033-n-14

Tato směrnice je použitelná pro:

- (1) Pro žadatele obchodní letecké dopravy (CAT), neobchodního provozu se složitými a jinými než složitými letadly (NCC a NCO) a zvláštního/speciálního provozu (SPO, kteří žádají o schválení/změnu specifického druhu provozu RVSM.
- (2) Tato směrnice je rovněž nedílnou součástí Příručky inspektora ÚCL ČR pro výkon funkce dozoru nad bezpečností leteckého provozu.

(a) Všeobecná ustanovení

- (1) ÚCL ČR vydává tuto směrnici v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139, Kapitolou IV, článkem 62 (2)(e).
- (2) Letadlo musí být provozováno ve stanoveném vzdušném prostoru, v němž se uplatňuje snížené minimum vertikálního rozstupu 300 m (1 000 ft) mezi letovou hladinou (FL) 290 a FL 410 včetně (Reduced Vertical Separation Minima – RVSM), pouze tehdy, pokud ÚCL ČR udělil provozovatelům obchodní letecké dopravy (CAT), neobchodního provozu se složitými letouny (NCC), neobchodního provozu s jinými než složitými letouny (NCO) a zvláštního/speciálního provozu (SPO) k provádění tohoto provozu schválení.
- (3) Pro získání provozního schválení RVSM musí žadatel/provozovatel prokázat ÚCL ČR:
 1. letovou způsobilost letounu pro provoz RVSM, včetně seznamu minimálního vybavení (MEL), případně seznam vybavení pro jednotlivé druhy provozu (KOEL) u provozu bez odložených závad v NCO nebo SPO;
 2. stanovené standardní provozní postupy;
 3. výcvikový program pro letovou posádku zapojenou do provozu RVSM;
 4. postupy pro monitorování a hlášení chyb v přesnosti udržování přidělené výšky.
- (4) Letouny s MCTOM větším jak 5 700 kg nebo s MOPSC větším jak 19 musí být vybaveny systémem ACAS II verze 7.1

(b) Podání žádosti o udělení schválení / změnu pro provoz ve vzdušném prostoru RVSM

- (1) Základní pokyny pro podání žádosti o udělení schválení/změny schválení RVSM

Udělení schválení/změny schválení musí předcházet podání samostatné žádosti oprávněnou osobou provozovatele/žadatele na předepsaném formuláři, který je uveden v Příloze 1 k této směrnici.

Žádost o udělení schválení pro provoz RVSM se skládá ze třech částí:

- Část 1/3 – základní formulář žádosti
- Část 2/3 – označená jako ÚCL-ST
- Část 3/3 – označená jako ÚCL-SL

Všechny tři části musí být řádně vyplněny. K žádosti musí být připojena veškerá průkazní dokumentace formou příloh v souladu s níže uvedeným ustanovením (c)(2).

Tabulka v částech 2/3 a 3/3 žádosti je členěna na sloupce, kdy žadatel/provozovatel použije sloupce: **Vyjádření žadatele**; **Příloha k žádosti** (kde doplní NE v případě, že přílohy nedodává a ANO v případě doložení příloh k dané položce) a **Poznámka**. Sloupec **Poznámka**, je používán současně i pro potřeby ÚCL. Poslední sloupec **Kontrola ÚCL** slouží výlučně pro potřeby ÚCL. Pokud je ve formuláři **Příloha k žádosti** uvedeno NE, tak i

přesto může být žadatel vyzván k dodatečnému doložení příslušné přílohy k žádosti. Příslušné přílohy k žádosti se dokládají formou tištěné nebo elektronické kopie.

Při podání žádosti pro více letounů je zapotřebí část 2/3 označenou jako ÚCL-ST vyhotovit pro každý letoun zvlášť a do záhlaví dané části napsat S/N letounu.

Ve sloupci Poznámka lze volnou formou komentovat dotčený bod nebo je zde možné uvést odkaz na související dokument. Takový dokument, pokud je pro vysvětlení daného bodu vhodný, se také přidává jako příloha žádosti.

Podání žádosti

Žádost na předepsaném formuláři (Příloha 1), včetně přiložené dokumentace k žádosti dle níže uvedeného ustanovení 2.2, doručte:

- prostřednictvím datové schránky ID: v8gaaz5, nebo
- na adresu Úřad pro civilní letectví ČR, K Letišti 1149/23, 161 00 Praha 6, nebo
- na e-mailovou adresu: podatelna@caa.gov.cz se zaručeným elektronickým podpisem, a nebo
- osobně na podatelnu ÚCL.

- (a) Pokud provozovatel letounů v obchodní letecké dopravě (CAT) zavádí nový, doposud neprovozovaný typ/třídu/variantu letadla do provozu, postupuje v souladu se směrnicí CAA-SL-043-n-14 (Žádost o změnu AOC/PS k AOC), ustanovení (c)(12)(B).

Provozovatelé složitých nebo jiných než složitých letounů v neobchodním provozu (NCC a NCO) a provozovatelé zvláštního/speciálního provozu (SPO) uvedou pouze ve formuláři žádosti (Příloha 1) druh provozu NCC, NCO nebo SPO.

- (b) Pokud provozovatel letounů v obchodní letecké dopravě (CAT) zavádí nový, ale již provozovaný typ/třídu/variantu letadla do provozu, postupuje rovněž v souladu se směrnicí CAA-SL-043-n-14 (Žádost o změnu AOC/PS k AOC), avšak dle ustanovení (c)(13)(6).

Provozovatelé složitých nebo jiných než složitých letounů v neobchodním provozu (NCC a NCO) a provozovatelé zvláštního/speciálního provozu (SPO) uvedou pouze ve formuláři žádosti (Příloha 1) druh provozu NCC, NCO nebo SPO.

- (2) Požadavky na průkazní dokumentaci formou příloh k žádosti udělení/změnu schválení specifického provozu ve vzdušném prostoru RVSM

- (a) Prokázání letové způsobilosti letadla pro provoz RVSM

V souladu s požadavkem SPA.RVSM.105(a) žadatel/provozovatel formou přílohy k žádosti doloží, že příslušné letadlo je způsobilé pro provoz RVSM, resp. splňuje požadavky na „RVSM Minimum Aircraft System Performance Specification (MASPS)“. Forma přílohy může být kopie příslušné kapitoly nebo ustanovení letové příručky (AFM), nebo AFM doplnku, Service Bulletin, STC, TCDS apod. dle bodu (3), který je obsahem Části 2/3 žádosti (viz výše uvedené ustanovení (b)(1)) o udělení/změnu schválení pro provoz RVSM.

(b) Seznam minimálního vybavení (MEL)

Příslušné změny položek MEL, které se týkají provozu RVSM, dokládá provozovatel/žadatel v souladu se směrnicí CAA-SL-044-n-14 – Postupy pro schválení MEL nebo schválení jeho změny.

MEL se nevyžaduje v případě neobchodního provozu s jinými než složitými letadly (NCO) a pro neobchodní zvláštní/ speciální provoz (SPO) s jinými než složitými letadly, pokud provozovatel nebude letoun provozovat s odloženými závadami. V tomto případě provozovatel dodá pouze seznam minimálního vybavení, které je potřebné pro provoz v RVSM, tzv. KOEL (Kind of Operation Equipment List).

(c) Standardní provozní postupy

Provozní postupy ve formě návrhu textu do příslušných částí provozní příručky v podobě zamýšleného zařazení těchto provozních postupů do jednotlivých částí OM musí v následujícím pořadí obsahovat:

1. standardní provozní postupy, které mohou být obsahem provozní příručky (OM-A/B/C) nebo obsahem samostatného dokumentu s příslušným odkazem v provozní příručce na tento dokument. Pokud se provozní příručka nevyžaduje, provozní postupy budou obsahem samostatného dokumentu, který musí být na palubě letadla;

vybavení letadla pro provoz RVSM v souladu s následujícími požadavky/přijatelnými způsoby průkazu dle požadavků SPA.RVSM.110 a AMC1 SPA.RVSM.110(a);

- seznam potřebného vybavení musí odpovídat názvům konkrétních systému letadla (dle AFM/MEL apod.) za účelem jednoznačné identifikace potřebných systémů a jejich funkcí;
- jeden systém může být popsán formou seznamu funkcí nebo podsystémů;
- tento seznam bude zahrnovat veškeré vybavení nutné pro provoz RVSM, tj. takové, při jehož poruše není možné do RVSM vstupovat, nebo v případě letu v RVSM je nutné informovat řízení letového provozu, nejedná se o MEL;
- složení letové posádky a požadavky na zkušenosti;

2. postupy pro plánování letu, zpracované v souladu s AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (a);
3. postupy před letem, zpracované v souladu s AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (b);
4. postupy před vstupem do vzdušného prostoru RVSM, zpracované v souladu s AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (c);
5. postupy za letu, zpracované v souladu s AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (d);
6. postupy po skončení letu, zpracované v souladu s AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (e);
7. postupy hlášení a oznamování incidentů, zpracované v souladu se SPA.RVSM.115

8. zvláštní/specifické oblastní RVSM postupy pro schválené oblasti provozu, zpracované dle poradního materiálu GM1 SPA.RVSM.105(d)(9) dle publikovaných regionálních postupů v Doc 7030 použitelném ICAO pro danou oblast.

(d) Výcvik posádek

Osnovy výcvikových programů musí zahrnovat výše uvedené provozní postupy provozovatele podle ustanovení (b)(2)(c) a všeobecné provozní postupy a informace o provozu RVSM v souladu s AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (f).

Standardní ATC RVSM frazeologie je uvedena v ICAO Doc 4444, chapter 12 (12. 3. 1. 13 Reduced Vertical Separation Minimum Operations).

Výcvikové programy jsou obsahem provozní příručky (OM-D) a jsou jako jeden z druhů provozu integrovány do přeškolovacího a opakovacího výcviku provozovatele do příslušných částí dle vhodnosti (pozemní výcvik, letový výcvik a přezkoušení, traťový výcvik a přezkoušení). Pokud se provozní příručka nevyžaduje, výcvikové programy budou obsahem samostatného dokumentu pro provoz RVSM.

Při zpracování výcvikových programů musí být rovněž vzaty v úvahu všechny příslušné (relevantní) prvky, definované v povinné části OSD (Operational Suitability Data), která jsou stanovena v souladu s nařízením (EU) č. 748/2012.

(3) Monitorování přesnosti dodržování přidělené letové hladiny

- (a) Provozovatel, kterému ÚCL ČR udělil schválení pro provoz ve vzdušném prostoru RVSM se musí následně zúčastnit požadovaného programu ověřování/monitorování přesnosti dodržování přidělené letové hladiny (height keeping verification/monitoring programme), které provádí příslušná oblastní monitorovací agentura (Regional Monitoring Agency – RMA), tj. pro provozovatele v ČR např. Eurocontrol jakožto RMA pro oblast EUR.

Provozovatel je povinen se seznámit s podrobnými informacemi na webu <https://www.eurocontrol.int/service/european-regional-monitoring-agency> a požadované postupy zpracovat v příslušné dokumentaci (provozní příručka, postupy údržby apod. dle vhodnosti).

- (b) V souladu s požadavkem ustanovení SPA.RVSM.105 resp. AMC1 SPA.RVSM.105 písmeno (g), provozovatel stanoví plán účasti v jakémkoli použitelném ověřovacím/monitorovacím programu, který je přijatelný pro ÚCL ČR. Tento plán bude obsahovat, jako minimum, kontrolní vzorek provozovatelovy flotily pro monitorování nezávislým systémem monitorování přidělené výšky RMA v souladu s pokyny, které jsou uvedeny na výše uvedené webové adrese.

Tento plán účasti v ověřovacím/monitorovacím programu provozovatel předloží ÚCL ČR k akceptaci již v rámci podání žádosti o udělení specifického schválení pro provoz ve vzdušném prostoru RVSM, nebo dodatečně po obdržení uděleného schválení pro provoz RVSM.

- (c) Na základě informací poskytnutých provozovatelem Ř/OPL registruje letoun u organizace Eurocontrol s použitím **FORM F2** dostupného na <https://www.eurocontrol.int/publication/rvsm-eur-rma-reporting-forms>.
- (d) V případě odebrání schválení provozu RVSM, výmazu letounu z leteckého rejstříku ČR nebo změny provozovatele Ř/OPL deregistruje letoun s použitím **FORM F3** dostupného na výše uvedené adrese, popř. provede registraci na nového provozovatele.

RMA poskytuje konkrétní naměřené hodnoty pouze úřadům, v našem případě ÚCL ČR. Nicméně výsledky provedeného ověřování/monitorování jsou provozovatelům k dispozici na webu <https://www.eurocontrol.int/rmalive/operatorList.do>.

(c) Postupy pro inspektory OPL

(1) Počáteční schválení provozovatele/typu

Inspektor OPL vezme na vědomí interní sdělení sekce technické obsahující stanovisko k schválení RVSM provozu pro požadovaný typ a jednotlivé letouny a posoudí:

- MEL s ohledem na provoz RVSM dle požadavků odstavce (b)(2)(b) této směrnice;
- provozní postupy dle požadavků odstavce (b)(2)(c) této směrnice;
- návrh programu výcviku posádek dle požadavků odstavce (b)(2)(d) této směrnice;
- postupy monitorování přesnosti dle požadavků odstavce (b)(3) této směrnice.

V případě, že provozovatel vyhoví požadavkům ve všech aspektech, inspektor zhotoví Oznámení o schválení provozních postupů a výcvikových programů a zajistí jeho odeslání do datové schránky provozovatele.

Po zaslání záznamů o výcviku posádek a předložení revizí příruček obsahujících schválené postupy, popř. samostatného dokumentu pro provoz RVSM provozovatelem, inspektor potvrdí souhlasné stanovisko do Záznamu posouzení dokumentace provozovatele letadel, uloženém ve složce OPR příslušné žádosti SPA. Originál žádosti včetně příloh, komunikace s provozovatelem a dalších materiálů je archivován na příslušném oddělení OPL.

(2) Schválení letounu již provozovaného typu

Inspektor zkontroluje na základě checklistu (příloha 3/3 k žádosti) existenci a aktuálnost požadovaných provozních postupů všeobecně a pro daný typ a pokud ST vydala souhlasné stanovisko, uvedené v záznamu posouzení dokumentace provozovatele letadla, který je uložen ve složce OPR k příslušné žádosti SPA, potvrdí pověřený inspektor na tentýž záznam doporučení (popřípadě vyplní připomínky) k zápisu schválení provozu RVSM do provozní specifikace pro dané letadlo/letadla. Originál žádosti včetně příloh, komunikace s provozovatelem a dalších materiálů je archivován na příslušném oddělení OPL.

(3) Změna provozních postupů/výcvikových programů

Inspektor posoudí návrh změny provozních postupů a/nebo výcvikových programů RVSM a v případě, že jsou vyhovující, zpracuje Rozhodnutí o schválení a zajistí jeho odeslání do datové schránky provozovatele, originál žádosti včetně příloh, komunikace s provozovatelem a dalších materiálů je archivován na příslušném oddělení OPL.

(4) Vady v žádosti

Pokud žádost provozovatele obsahuje vady, pro které není možné provoz RVSM nebo jeho změnu schválit, předá inspektor OPL tyto vady formou zápisu do záznamu posouzení dokumentace provozovatele letadla umístěného ve složce OPR příslušné žádosti SPA dle bodu (c)(1) nebo (c)(2) této směrnice, v případě žádosti podle bodu (c)(3) zhotoví Výzvu k odstranění nedostatků a zajistí její zaslání do datové schránky provozovatele.

(d) Závěrečná ustanovení

- (1) Na základě uspokojivých výsledků vyhodnocení provozních postupů a výcvikových programů obdrží žadatel Oznámení o schválení provozních postupů a výcvikových programů na předepsaném formuláři.
- (2) Na základě tohoto Oznámení o schválení zařadí provozovatel CAT,NCC a SPO schválené provozní postupy a výcvikové programy do příslušných částí provozní příručky jako řádnou revizi, popř. použije samostatný dokument jako příručku pro provoz RVSM v souladu s GM1 ORO.GEN.200(a)(5).
- (3) Provozovatel NCO a neobchodního SPO s jinými než složitými letadly, u kterého se provozní příručka nevyžaduje, bude mít postupy zpracované formou samostatného dokumentu, který musí být na palubě letadla při provádění letů.
- (4) Po ukončení výcviku provozního personálu zašle provozovatel kopie záznamů o výcviku pilotů na výše uvedenou adresu v ustanovení (b)(1)(a) nebo krátkou cestou na e-mailovou adresu ředitele odboru OPL ÚCL ČR slp_old@caa.gov.cz.
- (5) Na základě předložených záznamů o výcviku udělí následně ÚCL ČR konečné schválení formou zapsání specifického schválení pro provoz RVSM do provozní specifikace k AOC.
- (6) V případě NCC, NCO a SPO udělí následně ÚCL ČR konečné schválení formou zapsání specifického schválení pro provoz RVSM do formuláře Seznam zvláštních oprávnění.
- (7) Následně musí tito provozovatelé v případě získání prvního schválení RVSM, kromě provozovatelů NCO a provozovatelů v neobchodním SPO s jinými než složitými letadly, podat na ÚCL ČR změněné Prohlášení (Declaration) v souladu s požadavkem ORO.DEC.100.
- (8) Udělené schválení se vztahuje pouze na konkrétní letouny dle poznávací značky.

- (9) V souladu s AMC2 ARO.OPS.200 – Postup vydávání zvláštní oprávnění může ÚCL ČR vyžadovat provedení předváděcího letu (demonstration flight) za účasti pověřeného inspektora ÚCL ČR za účelem ověření, že všechny příslušné RVSM provozní postupy jsou efektivně a správně aplikovány.
- (10) V případě, že provozovatel žádá o změnu již uděleného schválení, která nemá vliv na zápis provedený v PS k AOC, ÚCL vydá Rozhodnutí o změně již uděleného schválení. Změna začne platit od data platnosti rozhodnutí. V tomto případě se žádost o změnu PS k AOC nepodává.